

241
26

151874
Cenzurat: V. Dârlea.

Anul I.

Arad, 16 Aprilie 1922.

No 1.

GLASUL SATELOR

Gazeta Partidului Țărănesc

ABONAMENTUL: Pe un an 50 Lei; pe jum. an 25 Lei; pe trei luni 14 Lei; pe o lună 5 Lei. :- Pentru America 3 dolari pe un an. :-

APARE IN FIECARE DUMINECĂ, SUB INGRIJIREA UNUI COMITET.

Editor și redactor responsabil: Dr. VICTOR HOTĂRAN. :- REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: :- Arad, Bulevardul Carol Numărul 37. :-

Ziua Invierei

„Să invie Dumnezeu și să se risipească vrăjmașii lui!”

Iată-ne ajunși și la luminata sărbătoare a Invierii Domnului. Această sărbătoare cu adevărat mare este pentru noi creștinii.

În rândurile dela vale, pe cari cu smerenie le rostim astăzi, vrem să lămurim în mintea voastră, fraților, însemnătatea acestei strălucite zile pentru viața politică a poporului nostru.

În preajma luminoasei sărbători a Invierii în gândul nostru se perândă șirul nesfârșit al suferințelor și muceniciei, pe care vreme de peste o mie de ani poporul nostru de dincoace de Carpați l-a suferit cu o răbdare uimitoare. Parcă și acum vedem flăcăii noștri cu fruntea încrețită înainte de vreme și fetele noastre pe a căror cap florile se vestejau.

Trist era cântecul în sărbătorile satelor noastre, pe vremea, când trăiam sub stăpânire streină. Bătrânii își ascundeau ochii plini de lacrimi, bărbații stau obidiți — cântecul nostru se sfârșea afurisind și copiii blestemând nașterea lor... Toți își băteau joc de sărăcia noastră, până și slugile nemeșilor își râdeau, când nouă ne era frig și copiilor noștri foame.

Am fost pribegi în coliba părintească și streini în pământul îngrășat cu sudorile și lacrimile și cu sângele înaintașilor no-

ștri. Dar bunul Dumnezeu s'a îndurat de lacrimile și suferințele fără seamăn a neamului nostru.

Odată ziua dreptății sunând, toate popoarele asuprite și cari purtau jugul greu al robiei, s'au mișcat. Furtuna, năpraznica furtună a mântuirii începuse.

Din această furtună și fioroasă vijelie a ieșit apoi slobozenia pentru vecie și pentru neamul românesc de dincoace de Carpați.

...Clopotele bisericuțelor noastre vestește sărbătoarea Invierii Domnului. De-acum această sărbătoare o prăznuim pe pământul nostru.

O, cât de multă bucurie a adus această sărbătoare poporului creștin din toate vremurile. Astăzi, ~~cei din noi creștini,~~ cu toate că erau împiedecați de a-și săvârși sărbătorile lor cu strălucirea aceasta din zilele noastre, totuși, la această zi măreață ei se adunau sub pământ, în așa numitele *catacombe* (cari se mai pot vedea și azi în Roma în Italia), unde simțirea inimii lor izbucnea în cântări îngerești, cari se înălțau ca tămâia către tronul dumnezeesc!

Nimic în lume, nici chiar cele mai groaznice și sălbatice suferinți și chinuri la care erau supuși din partea stăpânirii păgâne, n'au fost în stare să înfrângă voiața și hotărîrea acestor creștini, a căror

număr se înmulția în mod uimitor, de a primi și propovădui sfintele învățături a lui Isus.

...E sărbătoarea Invierii. Toată suflarea cuvântătoare și însăș firea lumii necuvântătoare prăznuiește azi și se bucură de sărbătoarea măreață a Invierii.

De-acum înainte căldura soarelui este mai puternică, sub puterea razelor lui iarba, pomii, pădurile și vietățile, cari toate în vremea iernei au fost ca amorfite, acum se trezesc și se înalță către o nouă viață, frumoasă și veselă.

...E sărbătoarea Invierii. În această măreață zi un *drumeț* cinstit bate la porțile noastre, fraților, rostind strămoșescul salut: „*Christos a înviat!*”

Deschideți-i larg porțile voastre, priumiți-l cu toată încrederea în casele frumoase și în bordecele voastre afumate, așezați-l la mesele voastre, bogate ori sărace, căci el este *grăitorul* cel mai adevărat al suferințelor, chinurilor și al dorurilor sufletelor voastre, dar el mai este și *purtătorul credincios al frățescului nostru cuvânt, chemător la o viață nouă*, mai bună și fericită, vrednică de viața noastră trudită și de suferințele voastre multe.

La praznicul luminat al Invierii glasul clopotelor, care chiamă pe toți creștinii la rugăciune și închinăciune, sună a *biruință!*....

Tot așa drumețul de care vorbirăm mai sus și care nu este altul decât „Gla-

FOITA ZIARULUI „GLASUL SATELOR”.

Inviere.

Pe alba vale 'n ghețuri ferecată
O rază caldă, sol ceresc, coboară;
L'al ei sărut pământul se 'nșioară
Și iarna fuge 'n piscuri alungată.

Și iată iar' a florilor comoară,
Iar' râul prins trezește-se de-odată
Și unda lui din lanț acum scăpată
În clocot lung spre șes năvalnic sboară

Zadarnic sloi și stânci îi stau în cale;
Pornitul val de știre nu le știe,
Și sloi și stânci, pe toate le prăvale.

Așa-i și neamul, ce din somn invie
Trezit de glasul vredniciei sale:
Cine-ar putea avântul să-i reție!...

ANDREI BĂRSEANU.

Florile Paștilor.

Decum începe să se ducă cu temei omătul și pe aripile vântului să vie aburi ca dela un cuptor de mălaiu, cald, pe câmp, prin luceaguri și păduri ies niște floricele albastre ca niște ochi de copil bălan, cărora unii oameni le zic „Viorele”, alții „Florile Paștilor”. Cel puțin, așa stău că le zice pe la noi prin partea de sus a Moldovei și prin Bucovina.

Eu știam floarea asta de când eram mic cât un pociumb de prăponit caij la arie și n'aveam mai mare bucurie decât când le vedeam și auzeam de „Florile Paștilor”, că știam că nu mai e mult până să dau de ouă roșii.

O Doamne, dragi imi era ouăle roșii, și când vedeam „Florile Paștilor”, mintea mi-se ducea la ele și-mi făceam gând că de aceea le zic așa a-nume să vestească lumea, băieților, că de acelu vine Sf. Sărbători a Invierii, însă mama mea m'a scos din nedumerire.

Eu aveam un frate Iecobuț. Ăst băiat, ce fel de suflet avea, că murea după flori. Când socotea el că ies cele dintâi flori primăvărâtece, era în huciu, și de sub zăpadă scotea pe acești copii zgrebuiți și-i băga în sân și mi le aducea acasă. Și când le vedeam, mintea mi-se lumina și o lume nouă, o

poartă mi se deschidea și nu vedeam decât ouă roșii și pască; iar pe mine, îmbrăcat cu straje nouă și cu un sân de ouă roșii și clocnind cu toți băieții din mahala și luându-le pe ale lor și dormeam cu floricelele în sân până se uscau, așteptând Paștele. Dar într'un an ele au căzut cam târziu și lăsatul secului a picat tocmai în vremea când se dau mărțișoare. Zăpada încă nu se dusesse de pe dealuri, deși se simțea prietenia soarelui și începutul babei Dochjă.

Acum, eram și eu mărșor. Iecobuț și alt băiat ne părăsise să nu mai vie. Cei mai mari erau și ei la treburile lor; iar eu singur cu părintii mei acasă. Acum, știam o mulțime de povești; iar de florile Paștelui mai știam că le zice și viorele. Și dacă nu mai avea cine să le aducă dela huciu, mi le aduceam eu singur, și în anul acela pândind o zi mai senină plecai ca de obicei la huciu după ele și mă înturnai cu sânul plin de „Florile Paștilor”.

Acu, gândii eu, pe drum: „Oare florile acestea din ce fată de împărat ori craiu or fi făcute?”

Acasă, mama făcea niște țevi la socială pentru niște lăicere.

— „De unde vii?, mă întrebă ea.

— Dela huciu, am fost după florile Paștelui și mă gândesc din ce fecior de împărat is făcute. Iar mama imi răspunse:

sul Satelor”, apostolul evangheliei noastre, din prilejul strălucitului praznic al Învierii vă cheamă și el pe toți, pe cei bogați ca și pe săraci, pe învățați și pe cei fără de carte, pe toți cei obișnuiți și năcăjiți, la luptă dreaptă și sfântă.

Iar „Glasul Satelor” sună a biruință!

Pentru ca să ajungeți să puteți praznicului cât mai curând și cu inima întreagă biruință, spre care țintește lupta la care vă cheamă stăruitor „Glasul Satelor”, solia Partidului țărănesc, vi-se cere, fraților, să fiți tari ca o stâncă contra căreia se lozesc și se sparg neîncetat valurile mării. Stâncă stă nemiscată și în jurul ei toată mânia valurilor rămâne neputincioasă.

Iar până atunci, tot mai evlavioasă și mai plină de nădejde să răsună, către cer, strigarea noastră: „Să învie Dumnezeu și să se risipească vrăjmașii lui!”

„GLASUL SATELOR”.

Partidul Țărănesc.

de Bogdan Dulcă,
fost senator, prof. univ.

Partidul țărănesc a tulburat lumea, dar a tulburat mai ales partidele vechi; și chiar mai cu deosebire pe vechii șefi cari se freacă la ochi de mirare, se tem de noua putere și i-au jurat dușmănie.

Oare pentru ce?

De când există lumea, adică de când există viața socială (familii, ginți, națiuni), în lume s'a dat și se da o luptă mare și grea și frumoasă. În lupta au stat și mai stau și — vor sta mereu clasele sociale, care au fost ori încă sunt: nobilii (boeri) bogați, cari trăiau din munca țăranilor (obagilor); până la o vreme, aiurea, de ex. în regatul vechiu, preotii aliați cu boerii și călugării, cari puseseră mâna pe mult pământ și aveau și ei — robii, jobagi; apoi capitalistii cari exploatează brațele de muncă ale celor săraci și trăesc bine, dar fara să facă bine săracului, deoarece aceea ce produce capitalistul profită tot numai celui ce poate cumpăra, deci tot bogatului. Aceasta este lupta materială.

Dar este și o luptă morală. Adică: s'au găsit și oameni cari să vadă și să spue că suferința celor mulți este o nedreptate; și că lumea trebuie întocmită astfel încât suferința să scadă, să plară (toată, dacă s'ar putea), ba chiar că fericea trebuie dusă în casele tuturor. Aceasta este deia morală, sfântă și încă neimplinită, cu toate că de multă vreme simțom — creștinii.

Dar iată, sunt încă și creștinii răi în lume. Acestora partidul țărănesc le-a declarat război și îi cheamă la poezie și la facea de fapte bune, cum a cerut Isus Hristos, fiul Domnului.

Acesta este scopul partidului țărănesc. Oamenii cei mai năcăjiți, cei mai săraci, cei mai lip-

șiți de carte (adecă: de mijlocul de a scăpa de sărăcie), la care partidul trebuie să cugete mai întâi sunt — țării. Țării sunt și cei mai mulți; deaceia după numele lor trebuia să se boteze partidul și să-și zică: țărănesc. Deci scopul partidului este să facă bine țăranilor, clasei țărănești, care trebuie: 1) îmbogățita, ca să poată trăi mulțumită; 2) luminată, ca să-și poată apăra bogăția ce o va câștiga; 3) învățată, ca să priceapă și alte trebuințe ale statului român și să se poarte așa, ca și statului să-i meargă bine.

Dar celelalte clase au rămas cu scopul lor: singure să rămăscă bine! Și se sbat numai ca scopul lor să rămăscă bine! ca țării și muncitorii dela orașe să nu ajungă tari și mari, pentru că atunci foștii boeri vor trebui să muncească și ei, ca să aibă din sudoarea feței ce acum le curge ușor de tot din munca altora. Acest scop al lor este continuarea părăsirii celor slabi, noi acest scop trebuie să-l zădărniciim prin partidul țărănesc.

Iată o pildă despre cum luptă clasa boerească. Este luată din județul Teleorman: boerul Ion Dinu Mihail, cerându-i-se birul, a ascuns fiscalul 678 hectare, ca să-i rămăscă lui banii datorți statului; moșa generalului Manu (fost prim-ministru) a ascuns 755 hectare; Negropontea a ascuns chiar 3170 hectare; deci numai trei boeri, ca să scape de darea pământului, au ascuns statului 4603 hectare de pământ, de pe care statul nu a luat bir nici un ban!). Hoțind astfel boerii și-au păstrat banii, iar când statului i-au trebuit bani, statul a cerut dela țaran, care — nu ascunde.

Cum le era boerilor scopul: nedrept, așa le-au fost și mijloacele de luptă: necinstite!

Acum, partidul țărănesc ce zice? Iată ce zice. Deodată cu împlinirea scopurilor sale bune, se vor duce pe copcă și mijloacele necinstite, cu care luptă clasele bogate, interesate, adică prea egoiste. Societatea românească se va face mai de treabă, mai bună; fiecare om va da statului cât este dator să dea; și, încet-încet, binele se va întinde în țară.

Asadar încă odată: Scopul partidului țărănesc este să crească statului românesc o țărănie aleasă, cu carte, cinstită și vrednică să facă EA dreptatea pe care celelalte clase (lacome) nu au voit să o facă în țară. Mai mult decât — dreptate nimeni nu poate cere. Țării atâta cer: dreptate și țară dreaptă!

Dreptatea trebuie făcută repede. Boerii o cam amână. Se pare că ei așteaptă să se mai uite că țării au făcut războiul pentru unitatea națională. Țării nu trebuie să îngăduie, să li-se uite morții lor cei mulți și vrednicia lor din război. Țării trebuie să bată ferul până este cald! Dacă au fost socotiți vrednici de război, de ce să se lase a fi nesocotiți în vreme de pace?! Țării trebuie să înțeleagă, deci, că acum e vremea lor; că, pentru împlinirea scopurilor lor, au nevoie, ca și celelalte clase, de un partid al lor, de partidul țărănesc, cu care trebuie să meargă și să lupte pentru îndreptarea tuturor rețelilor din țară.

*) Cazurile acestea le-a povestit, în Cameră, deputatul Florjan Cristescu, învățător.

Iubiți țărani, gândiți-vă: Aveți copii, aveți nepoți și strănepoți; apoi trebuie ca și ei să sufere ca voi, cei de azi, care mâine-poimâne, veți închide ochii? Măcar ei să aibă parte de dreptate și de bine pe pământ! Dacă aveți milă și iubire de sângele vostru, veniți cu noi, cu partidul țărănesc, ca să facem dreptate și ca să întemeiem fericea sântărie a țării noastre — țării României.

Drept — și cu ceice cu voi nu au fost — creștinește. De aceea de noi — și de noi — se teamă: Dela noi fiecare, și de noi — și de noi — dar mai ales să nu se t — și de noi — creștinește voi, cu voi, spre binele vostru — și de noi — creștinește și toți ceilalți învățați dela orașe — și de noi — creștinește este nevoie mare, deci bine trebuie să le ne și lor, ca să poată lucra cu dragoste pentru sate și țară!

Puneți deci toți umărul: ca partidul țărănesc să se întărească cât mai mult; ca scopurile lui să fie împlinite cât mai de grabă; și ca țara să fie întocmită astfel încât, chiar de i-ai căuta cu luminarea, t'căloși ca boerii dela Teleorman să nu se mai afle.

Învingerea partidului țărănesc va însemna asadar, învingerea iubirii de oameni asupra apăsăreii și asupra ureii, va însemna biruința gândului că țara românească trebuie să fie un stat țărănesc ideal, adică un stat țărănesc mult mai bun decât orice alt stat.

Trăiască, înmulțească-se, înflorească luptătorii partidului țărănesc!

Cedrul.

(după Ernest Belloc).

Eu cresc încet... vremea mea e o răbdare îndelungă. Orice m'ar fi întâmplat, am crescut înainte, și nici o brumă nu mi-a fost prea aspră și nici un ger nu mi-a fost prea tare. Am crescut în întuneric, din care m'am înălțat, am crescut în lumina în care m'am legănat, am crescut lângă viermele, care a incolțit din mine, am crescut încapătinat, în furtuna care m'a vuit la creștet. Am încordat toată puterea să-mi întindă trupul în sus, suferind fulgere și foc și ploaie, știind doar că trebuie să cresc.

Privind de sus peste lume mă gândesc la vremea când voi fi tăiat, când am să împodobesc templul (biserica) și paradisul Domnului care-m'a lasat să cresc. (a—n.)

Bursa din Arad.

Prețul leului românesc pe ziua de 14 Aprilie 1922.

1 Dolar	---	---	---	---	Lei	138—
1 Franc francez	---	---	---	---	Lei	12 70
1 Franc elvețian	---	---	---	---	Lei	27—
1 Liră italiană	---	---	---	---	Lei	7 20
1 Dinar sârb	---	---	---	---	Lei	1 70
1 Socol cehoslovac	---	---	---	---	Lei	2 75
1 Levă bulgară	---	---	---	---	Lei	0 90
1 Marcă germană	---	---	---	---	Lei	0 47
1 Coroană ungară	---	---	---	---	Lei	0 18
1 Coroană austriacă	---	---	---	---	Lei	0 02

— „Viorelele? Când s'a răstignit Domnul Hristos, Maica Domnului așa plângea că ochii ei erau ca două izvoare nesecate, și se prelingeau de pe obraz, pe straiu, de pe straiu jos, și așa se tânguia Maica Domnului:

— „Ochii mei ochi, nu te-or mai vedea și chipul mamei chip, nu l-oi mai zări”.

Iar Domnul Hristos nu s'a putut opri la asta și a lăcrimat și lacrima s'a și prefăcut în floare albastră, că ochii Domnului Hristos erau albaștri, și a căzut jos și a și răsărit. Iar El a zis: „Ochii mei, mamă, sunt lângă tine; culeg-e-i: uite, floarea asta albastră dela picioarele crucei, căreia i-se va zice Viorea, sau floarea Paștilor. Ea are să iasă și sub omăt, ca vestitoare creștinilor de apropierea Paștilor.

— Și Maica Domnului a cules floarea, iar în locul ei a crescut alta și tot a cules și a cules până a făcut un mănunchiu bun și ea a făcut o cunună și a grăit:

— „Cum nu pot ajunge până la tine să ț-o pun pe cap?” Iar Domnul Hristos a zis:

— „Jidovii au zis că dacă is fiul lui Dumnezeu sa mă cobor de pe cruce. Eu, mamă, numai înaintea lui Dumnezeu sfântul și a ta imi plec capul”.

Și cică crucea așa s'a plecat, până a putut Mai-

ca Domnului să-i pue Domnul Hristos coroana de viorele pe cap.

Iar viorelele tot au crescut înainte și Maica Domnului le-a strâns și tot le-a asvârțit în vânt. Și vântul le lua și le ducea prin codri, prin lunci, pe la izvoare și tot vântul le acoperi cu omăt să nu le găsească Jidovii cei păgâni și Domnul Hristos, a fost coborât de pe cruce și îngropat și viorea tot acolo a crescut. Jidovii au rupt-o, i-au săpat rădăcina și ea tot acolo a crescut deasupra. Și au turnat pietre și floarea a crescut pe pietre și de ciudă au vrut să smulgă crucea din loc, dar n'au putut și au dat cu ciocanele în ea, cu securile. Făceau spumă de mânie ca dracii; dar crucea parcă era de fier, că nu s'a clintit din loc. Atunci de frică să nu vadă creștinii mîmnea asta, au turnat gunoju deasupra ei până au acoperit-o, dar viorea a crescut deasupra.

Iar când Sfinți Constantin și cu Elena, au fost să găsească crucea, n'au cunoscut locul unde e, decât, după viorelele crescute pe gunoiu și acum înmulțite, că acoperise tot gunoiul și au pus să sapsă și au dat peste cele trei crucei a Domnului Hristos și a celor doi fâlhari între cari a fost răstignit. Și nu se știa care e a Domnului Hristos. Atunci, Sf. Cosntantin și Elena au adus un orb, și orbul și-a atins cu fruntea crucea din stânga și tot așa; iar când a atins cu fruntea crucea dela

miloc, orbul a și văzut. Și s'a mai cunoscut după asta că cele două cruci au putut fi scoase din pământ și viorele au rămas; dar a Domnului Hristos nu a putut-o lua decât cu mare sobor și rugăciuni; iar când a dus-o de acolo, viorelele toate de pe gunoiu s'au prins de Sf. Cruce. Și azi e crucea Domnului Hristos la Sf. Mormânt înconjurată numai de viorele, căroa lumea le mai zice și „Florile Paștilor”; iar lumea taie lemn de leac din ea și tot întreagă e.

— A fi, n'a fi așa, Dumnezeu știe și cei ce merg la Ierusalim, dar eu ț-o vând cum am cumpărat-o, și acum, fiu bun și învățește și tu la socală, și-mi fă țevile pe cari le-am întârziat cu povestea”.

Eu, v'o spun drept, nu-mi era de țevi, dar ca să-mi spue și de altădată vre-o poveste, mă apucai de învățit socala, gândindu-mă la cele ce-mi spusese mama. Și parcă vedeam lacrima din ochii Mântuitorului curgând, și prefăcându-se în floare și Maica Domnului culegând-o și nu se mai mântuiau și cum deodată toate florile de pe gunoiu, împodobiau crucea.

Și parcă le vedeam pe toate așa cum le povestesc acum, însă într-o lumină pe care nu pot să v'o zugrăvesc.

I. DRAGOSLAV.

PARLAMENTUL

Deschiderea Parlamentului. — Cele dintâi ședințe. — Declarațiile partidelor din opoziție despre Parlament. — Cum s'a făcut întărirea alegerilor?

În ziua de 27 Martie n., duminică, s'a deschis obiectivă paradă, fără ca opoziția să fi luat parte la aceasta, sesiunea Corpurilor Legiuitoare mână (Camera deputaților și Senatul). Decretul regal le numește „Adunări naționale Constituante”, întrucât acestea vor face și vor vota — așa se zice — legea fundamentală a noului Stat român în baza născută Constituție.

În cele ce vom grăta mai la vale veți vedea că aceste „Adunări naționale Constituante” au înderea să voteze Constituția țării.

După citirea mesajului regal (vorbiră regală) în după amiaza zilei de 27 Martie s'a ținut în Camera și Senat — cele dintâi ședințe de susținere sub președinția dlui Orleanu la Camera și sub a dlui Ferechide la Senat.

Arăta deschiderea Parlamentului, cât și la cea dintâi ședință nici un deputat din opoziție n'a luat parte, ca semn de nemulțumire pentru felul cum guvernul liberal a făcut alegerile.

A doua zi după deschidere, la 28 Martie, s'a început discuția asupra validărilor (întăririi) alegerilor. Deoarece cu acest prilej se arată felul cum s'a făcut alegerile, la aceste ședințe au luat parte și deputații din opoziție, atât la Senat cât și la Camera. Ei nu votează însă nimic, decât numai nedreptățile ce s'a făcut în alegeri.

Cu toate dovezile și vorbirile convingătoare ale reprezentanților opoziției, cu toate dovezile zdrobitoare aduse de către deputații țărăniști despre crimele și nelegiuirile făcute în alegeri de liberali, majoritatea liberală a întărit toate mandatele.

LA SENAT.

Aici lucrurile au mers foarte repede, după vechiul obicei liberal, de a acoperi repede blestemurile amora și altora. Nici una din nelegiuirile făcute la iveală nu a fost luată în vedere, așa cum s'a făcut în alegeri de senator n'a fost nimic. Astfel, după patru ședințe, în ședința dela 31 Martie s'au descurt asupra întăririi (validării) alegerilor, senatorii opoziționali au părăsit Senatul după ce bine înțeles, aceștia au cetit declarațiile lor de protestare.

Acum liberalii sunt singuri, cum s'ar zice, în mijloc, și prin urmare, pot face ce vreau și cum vreau. Dar până când vor putea să facă așa, rămâne alta întrebare.

LA CAMERĂ.

În ședința dela 28 Martie, în numele Partidului Țărănesc d. ION MIHALACHE a cetit următoarea declarație:

„Fată de condițiile în care a venit la cârmă țării partidul dlui I. C. Brătianu, împotriva tuturor normelor regimului Parlamentar, printr'o trădare de culise și prin violarea flagrantă a principiului de suveranitate națională, Partidul Țărănesc a declarat dela început, că el nu poate vedea în acest guvern decât continuarea regimului de bătărie și de opresiune, — o nouă guvernare de război, — de lipsită de orice bază legală și constituțională, ca și formațiunile ministeriale care au precedat.

Partidul Țărănesc nu a revendicat puterea pentru el; dar pentru a asigura țării liniștea și putința dezvoltării normale, în conformitate cu cerințele vremii, el a cerut cu insistență formarea unui guvern neutru, care să prezideze alegerile pentru constituirea chemată în forma unei singure adunări naționale, să pună temelile edificiului politic României Unite.

INGERINTELE.

Întreaga opinie publică independentă și-a însușit această revendicare. În această situație, însăși condițiile în care a fost format guvernul, au determinat un conflict violent cu conștiința cetățenească. Dar atribuirea adunărilor ce urmau să fie făcute sub steagul unui partid, a caracterului de instituție învederată, năzuința de a uza de forța uzurpată pentru a da acestui regim de război și opresiune, o aparență de legalitate și constituționalitate. Însăși această obârșie a guvernului actual purta în sine condamnarea lui la violarea voinței naționale.

Conștient că nu se poate răzîmă pe voința poporului, — căci altfel nu avea motiv legitim să refuze verdictul alegerilor libere sub un guvern neutru — guvernul dlui Ion I. C. Brătianu a urmat să întreprindă o operă unică prin îndrăzneala ei, de zugrumare a sufragiului universal.

Am asistat astfel la nimicirea ultimilor prestigii de libertate cetățenească, la arestări și bătăii în masă, și chiar la asasinat aplicate sistematic, ca mijloace de luptă electorală, sub comanda supremă a unui general în activitate, care, ca ministru de interne a degradat pe ofiterii superiori la rolul de agenți electorali. Violenta a fost înfrățită cu fraudă. Sub președinția magistratilor numiți ad-hoc, în ultimul moment, pentru operația electorală și chiar în ziua despușurii scrutinului, consultarea populară a fost redusă la o odioasă mistificare.

UNITATEA NAȚIONALĂ ÎN PRIMEJDIE.

— Astfel interesul electoral al unui partid a dus la săparea temelilor însăși ale victoriei sociale și ale organizației de Stat.

În momentul istoric, în care numai respectul principiului de suveranitate națională, și al ordinii de drept în viața internă a statului pot asigura unei națiuni și respectarea drepturilor și aspirațiilor ei în sânul Ligei Națiunilor în momentul în care România-Mare s'a născut prin unirea provinciilor românești în numele dreptului de liberă autodeterminare a popoarelor; în aceste momente istorice sugrumarea sufragiului universal săvârșit de către o infimă minoritate plutocratică a vechiului regat, cu complicitatea forțată a organelor vitale ale statului, nu numai că pune în primejdie toată ordinea de stat dar și compromite mîntuirea noastră Națională.

LUCRĂRILE CONSTITUANTE NERECUNOSCUTE.

În aceste condiții, partidul țărănesc nu poate recunoaște legitimitatea acestui Parlament născut din violență și fraudă și declară că toate hotărârile acestuia nu pot avea putere legală.

Cu atât mai puțin partidul țărănesc poate recunoaște dreptul Adunării de față de a elabora și de a vota Constituțiunea României-Mari.

În consecință, Partidul Țărănesc va lupta cu ultima energie împotriva acestei tentative de a împune Națiunii prin forța brutală și fraudă o Constituție dictată de un singur partid, până la dizolvarea acestui parlament Constituante în forma unei singure Adunări.

Până la hotărârea congresului Partidului care va statua asupra mijloacelor și condițiilor de luptă în înțelegere cu celelalte grupări ale opoziției, parlamentarii Partidului Țărănesc se vor mărgini să desvăluiească de pe această tribună cu prilejul validărilor o parte din abuzurile săvârșite spre a falsifica expresiunea voinței naționale, în privința cărora am putut aduna până în prezent materialul necesar pentru o lucrare specială urmînd să denunțe opiniei publice totalitatea abuzurilor, fraudelor și a crimelor din care au izvorât aceste Adunări.

Au mai cetit declarații de protestare dnii: dr. M. Popovici (partidul național ardelen), P. Dragomirescu (averescan), N. Iorga (naț.-democrat), P. Brătesanu (tachist).

După aceste declarații, a vorbit deputatul liberal Em. Antonescu care a atacat pe ardeleni; dar toată furia și veniul vorbitorului s'a vărsat mai ales asupra Partidului Țărănesc.

Deputații țărăniști în frunte cu d. I. Mihalache au întrerupt des vorbiră otrăvită a dlui Antonescu dându-i răspunsuri, cari au adus în mare zăpăceală pe „fruntașul liberal”.

După ce a mai vorbit și primul ministru I. Brătianu, s'a început întăririle (validările) alegerilor.

În ședința dela 31 Martie, deputatul țărănist d. Gr. Lunian cu acte zdrobitoare de doveditoare a arătat înșelătorile săvârșite în alegerile din județul Tecuci (vechiul regat). Cu cât aducea mai multe dovezi, cu atât majoritatea liberală se înfuria, întărind (validând) cu însufletire pe toți aleșii liberali.

În ședința dela 3 Aprilie, urmînd discuția asupra alegerilor din județul Muscel (vechiul regat) a vorbit d. I. Mihalache, care a arătat dela tribuna Parlamentului crimele și fărâdelegile cari s'a săvârșit în alegerile din acest județ. Dsa arată, că sătenii pierzându-și încrederea în oamenii stăpînirii întrebau „cînd vor veni Francezii să se facă alegeri libere (curate), deoarece aceste alegeri au fost mai grozave ca ocupația nemțească”. „Nici sub Nemți n'am pătît mai rău, decât sub liberali spunea țărăni. Între țărăniști și bolșevici — spune d. I. Mihalache — sunt două garduri, nu unul. Țărăniști sunt individualiști și nu pot avea nici cea mai mică legătură cu bolșevicii. Să vă spun eu cine sunt bolșevicii. Sunt liberalii, cari în fiecare sat au tocmît câte 4—5 derbedei, cari împărteau porunci jandarmeriei, administratorilor de plasă și își făceau de cap.

Ați terfelit în noroiul patimilor alegerilor cinstite armatei, ați făcut să voteze morții. Ați falsificat voința alegătorilor.

Dar, mamelucii, la poruncă au votat, că alegerile din județul Muscel s'au făcut „bine” și după „voința cea mai curată a poporului”.

Despre desbaterile ce au mai urmat, din lipsa de loc, vom scrie în numărul viitor.

„GLASUL SATELOR”

— Invitare la abonament. —

Cu numărul acesta, nrul 1, am ridicat acest steag de luptă, din obolul celor săraci, din banul cinstit al plugarului dela sate, dornic de lumină, dreptate și adevăr.

Nevoile multimei, rînila deschise ale Țării și suferința milioanele de brațe muncitoare, ne-a unît ca în jurul unui altar de jertfă curată pe toți cei cu tragere de inimă pentru binele neamului.

Nu ne susțin fondurile secrete (tărice) ale partidelor politice, cari au guvernat și secătuit Țara, nici băncile cari îngrămădesc milioane din sudoarea și exploatarea multimei și nici nu suntem aco-peremântul păcatelor celor îmbogățiți prin specule, căpătuieli.

Vom uni murmurul de durere și strigătul după dreptate al celor mai mulți, făcînd, din înrudirea lor trîmbița unor vremi nouă și judecata reilor, de care suferim cu toții.

Urmărim cu toată puterea sufletului nostru Uniunea cea mai desăvârșită a Țării și a neamului nostru de pretutindeni, dărîmarea oricărui hotărîre despărțitoare de frați.

Voința țărănească bogată și stăpîna pe bogățiile Țării sale, luminată, pentru a nu mai fi unealtă a unor cîrdășii politice de partide. Refacerea economică, socială și politică a țărănimii!

În slujba acestui cuget curat, de a ridica lăcașul național pe temelii trainice, sănătoasă și solidă a țărănimii noastre, desfășurăm cutele acestui drapel, sub care chemăm pe toți cei cu suflet curat și dragoste de muncă!

Cine dorește să aboneze gazeta noastră, să ne înștiințeze despre aceasta printr'o carte postală trimițînd totodată prin mandat postal prețul abonamentului pe cel puțin trei luni înainte. În caz dacă cineva nu vrea să aboneze gazeta, îl rugăm să dea numărul acesta spre cetire cunoșcuților și prietenilor săi, cari, poate, ar dori să o aboneze, dacă întîmplător nu li-s'a trimis din partea noastră.

La toată întîmplarea să ne înștiințați și despre aceasta, pentru că în caz dacă cineva reține numărul 1, dar nu ne-a înștiințat despre voința sa de a abona sau nu gazeta, noi îl socotim de ABONAT al nostru și ca atare va trebui să ne trimeată înainte prețul abonamentului.

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an — — — — Lei 50.—
Pe un jumătate an — — — — Lei 26.—
Pe trei luni — — — — Lei 14.—
Pe o lună — — — — Lei 5.—
Pentru America pe un an — — — — Dolari 3.—

Cine dorește să cunoască gazeta noastră pentru ca să o aboneze, să ne scrie pe o carte postală, iar noi îi vom trimite fără întîrziere număr de probă în cîinste.

Într'un număr viitor al gazetei vom publica locul și numele acelora unde gazeta se va vinde cu numărul.

Prețul unui exemplar (număr) 1 Leu.

Administrația gazetei:
„GLASUL SATELOR”.

Ș T I R I.

CALENDARUL SAPTĂMĂNEI.

Aprilie (are 30 de zile).

Ziua	Calendar		Numele sfinților și serb.	Insemnări
	n.	v.		
Luni	17	4	Sf. Paști (a 2-a zi)	
Marti	18	5	Sf. Paști (a 3-a zi)	
Merc.	19	6	P. Eftichie	
Joi	20	7	Sf. Gheorghe	
Vin.	21	8	Sf. Irodion	
Sămb.	22	9	Eupsiche	
Dum.	23	10	Dum. Tomei	

— *Urăm sărbători ferice și vesele tuturor abonaților, cetățitorilor, prietenilor și sprijinitorilor noștri.*

— *Rugăm pe toți prietenii noștri, cari au primit liste de subscriere de acțiuni pentru gazeta noastră, să binevoiască a veni la Arad la ședința care se va ține în ziua de Duminecă Tomei la orele 10 și jumătate în locuința dlui dr. V. Hotărâni din Bulevardul Carol 37.*

— Toate scrisorile cari privesc organizația Partidului nostru, să se trimează pe adresa: *Secretariatul Partidului Tărănesc, Arad, Strada Românului 1 a) (dlul prof. Const. Teodorescu).*

— După sărbătorile Paștilor, la ministerul de interne dela București se vor începe lucrările pentru pregătirea reformei administrative prin care se va unifica administrația din toate provinciile unite cu vechiul Regat.

— Lucrătorii dela minele (băile, oțele) din Ardeal, nemulțumiți de modul în care sunt tratați, au cerut încheierea unui contract colectiv cu ministerul muncii.

Tratatul oficial va începe la 28 Aprilie corent.

— Toate scrisorile și mandatele postale (prin cari se trimit bani) să se trimează la adresa: *Redacția (sau Administrația) gazetei „Glasul Satelor”, Arad, Bulevardul Carol 37.*

— În urma unui ordin al Direcției generale a Căilor ferate române, martorii având citațiunile judecătorești, în baza acestor documente pot călători gratuit pe cl. III.

— În Iași a fost înmormântat aghiotantul regal locot.-colonelul Andreeviciu, în vârstă de 37 ani, care și-a pus capăt vieții, în București, trăgându-și un glonț de revolver în gură.

— „GLASUL SATELOR” nu primește ajutoare bănești dela nimeni, deci abonați-vă cât de mulți. Acei cari răspândesc gazeta „Glasul Satelor” împlinesc o datorie de bunii Români.

— O RUGARE. Rugăm pe toți cărturarii satelor, pe muncitorii și pe toți binevoitorii noștri să scrie, pe scurt și lămurit, orice știri și întâmplări din comuna și din împrejurimea lor.

MAI NOU.

— Noui alegeri de deputat se vor ține în următoarele locuri rămase vacante în Ardeal și Banat: Arad (oras), Ineu, Pâncota, Dragomirești, Sângeorz, Gherla, Buziaș.

— În 2 Aprilie a murit fostul împărat Carol de Habsburg al Austro-Ungariei. Partizanii lui din Ungaria au dat de știre lumii că ei socotesc ca urmaș pe tronul ungar pe fiul mai mare al lui Carol, pe Otto.

— În Budapesta s'a săvârșit un atentat cu bombe într-o seară în vremea unui banchet dat în cinstea politicianilor democrați. Sunt 6 morți și 40 de răniți.

— După sfârșirea (validării) alegerilor, opoziția a părăsit Parlamentul român. Parlamentarii țărăniști nu mai intră în Parlament până ce va hotări congresul partidului, care se va ține în curând.

— În ziua de 25 Aprilie crt. se va începe la Cluj judecarea procesului de uneltire contra statului, împotriva preotului reformat Biró, preotul unitar Redigler și călugărul piarist Imecs împreună cu profesorul Sronk, căpitanul Brunhamer, negustorul Iacob Cram, acuzați că au avut schimb de scrisori secrete cu maiorul ungar Simonfalvi, din Ungaria.

— După multă târăgăneală cel dintâi mare sfat al popoarelor din Europa s'a început ședințele în ziua de 10 Aprilie crt. în orașul Genova (din Italia). Aci se sfătuiesc toți bărbații de stat ai popoarelor europene despre îmbunătățirea stărei bănești și gospodărești a Europei.

Europa privește cu încordare spre frumosul port italian, de unde își așteaptă mântuirea.

— „Gazeta Ardealului” din Cluj, pe temeiul vestilor gazetelor socialiste din Cernăuți (Bucovina) și Lemberg (Galizia) vestește, că d. I. Brătianu a făgăduit, în calitate de ministru de război, sprijin lui Petliura împotriva sovietelor rusești.

— În Serbia s'a resimțit un puternic cutremur de pământ care a produs pagube în preț de peste 60 milioane.

— La Cernăuți (Bucovina) acum se judecă procesul unor vestiți spioni, cari erau în slujba bolșevicilor. Ei au spionat armata română în Basarabia în 1921, când apoi au fost prinși și dați judecăței.

Știri mărunte.

— Șef al poliției vamale dela punctul Arad Curticiu a fost numit d. Virgil Marinescu avocat și gazetar din București.

— Șef al biroului de îndrumare în orașul Arad a fost numit d. S. Ștefanuț, secretar Prefecturii Arad. Deocamdată îl suplineste Pocioianu dela consiliul orașenesc.

— În luna viitoare se vor începe lucrările pentru o nouă fabrică de parfumuri în Arad.

— Direcțiunea poștelor din Arad a înștiințat că urcă abonamentul anual pentru telex foane și anume: băncile și cafenelele vor plăti 5000 lei, iar celelalte oficii 3000 lei; particulele vor plăti 1000 lei. Din cauza acestei înșeninate ureări foarte mulți își vor închide telex foanele.

— Nou medic cercual la Șiria (jud. Arad) fost numit dnul dr. Ioan Draia, care și-a ocupat deja postul.

— Practicantul dela gara Săvârșin (jud. Arad) d. Gh. Frățilă s'a simțit împuscat du-se în abdomen (burtă).

— În apropierea gării Gioroc, locotenentul N. Spătaru vrând să deschidă ușa compartimentului (vagonului) pentru ca să se răcorească, ușa s'a deschis cu mare putere scobind foarte rău partea de-asupra brațului stâng, susnumitului ofiter. Nefericitul ofiter a fost transportat în spitalul civil din Arad.

— În Rusia banii strejini au următorul preț: 1 marcă 2 mii 50 ruble rusești; 1 coroană cehoslovacă 9 mii nouă sute ruble; 1 franc francez 54 mii ruble; 1 dolar american 580 mii ruble; 1 font sterling 2 milioane 550 mii ruble.

— Doi aviatori (sburători) din Portugalia cari au plecat să zboare peste Oceanul Atlantic (cea mai mare apă pe care se călătorește la America) se vestește, că au ajuns cu bine pe insula Santa Vincente din grupul insulelor Cap Verd.

— Dl dr. E. Beleş, subprefect în Arad, fost numit notar public în orașul Arad.

— Duminecă s'a făcut în Brașov înmormântarea P. Sale dr. V. Saftu, inspectorul de poliție militar.

— Gazeta „Patria” din Cluj vestește că mare schimbare se va face printre prefeții ardeleni și bănățeni, din cauze politice.

CEREȚI, ABONAȚI ȘI RĂSPÂNDIȚI

„GLASUL SATELOR”

Organ al Partidului Tărănesc, care apare în Arad, Bulevardul Carol No 37.

ABONAMENTUL :

Pe un an . . . Lei 50'—
Pe jum. an . . . Lei 26'—
Pe 3 luni . . . Lei 14'—
Pe o lună . . . Lei 5'—
Un singur număr 1 Lev.
Pentru America pe un an 3 Dolari.

„GLASUL SATELOR” este gazeta care luptă pentru apărarea intereselor celor mulți și năcăjiți și pentru fericire lor.
„GLASUL SATELOR” este scris de bărbați luminați și cu tragere de inimă pentru cei obidiți.
„GLASUL SATELOR” este scris pe înțelesul tuturor.
„GLASUL SATELOR” este organul Partidului Tărănesc, ceace îl dă putința să lupte cu bărbație pentru apărarea milioanele poporului împotriva acelor cari vor să-i mai secătuiască vraga puțină, câtă l-o mai rămas.
„GLASUL SATELOR” este răsunetul durerii, a suferințelor și grăitorul dorurilor și a voinței adevărate a poporului.
„GLASUL SATELOR” să nu lipsească din ntel o casă românească.

Cereți pretutindeni numai gazeta :

„GLASUL SATELOR” ce apare în Arad.

Comercianți, industriași, măestri și oameni de afaceri, publicați anunțuri în gazeta „GLASUL SATELOR” și succesul va fi totdeauna sigur.